

Gelin İnternetin Önünü Açalım
Mustafa Akgül

Sayın Bakan, Sayın konuklar ve sevgili netdaşlar !

Türkiye İnterneti ne durumda ? Sayılara bakınca önemli ilerleme göze çarpıyor:

	edu	com	gov	org	net	k12
makina	17000	9000	1500	340	3260	183
1996	8500	1900	1000	130	1250	
alan	81	4088	116	221	69	33
1996	59	572	41	37	33	
web	200	1500	144	265	57	86
1996	47	540	55	107	46	

Kullanıcı sayısını ise akademik dünyada 100-110 bin, ticari dünyada ise 80-90 bin, toplam 200 bin civarında tahmin ediyoruz. Geçen bir sene içinde İnternet üzerinde yayın yapan gazetelerimiz, televizyonlarımız, elektronik işleme izin veren bankalarımız, finans kuruluşlarımız, alışveriş merkezlerimiz oldu. Yakında WebTV piyasa çıkacak, ve ISDN'in ucu gözüktü gibi. Geçikmeli de olsa Ulak-Net çalışmaya başladı. Ulusal Enformasyon Ana planı çalışmaları başladı.

70 bin okulu İnternete bağlamak istiyoruz ama, 5 yıla yakın sürede ancak 49 üniversiteyi (toplam 96) İnternete bağlayabildik. Türkiye'nin en eski ve en büyük ve çok kampuslu üniversitesi henüz İnternete bağlı değil. Milli eğitim bakanlığımızın İnternete bağlı bir birimi henüz yok, alan adları bile alınmamış. Bu öneriyi öne atan sayın bakanımızın ofisine henüz İnterneti götüremedik.

Gazetelerimiz, İnternet'de tam metin varlar ama Ankara, İzmir, Adana büroları İnternet'de değil. Elektronik bankalarımız var ama, aynı bankaların araştırma geliştirme, dış ilişkiler şubeleri İnternet'de değil.

Türkiye İnterneti sancılı bir şekilde, biraz da el yordamıyla, kafası gözü yarıla yarıla büyüyor.

Yeni yayınlanan bir araştırmaya göre, Türkiye, Ekvator ve Ürdün'le birlikte, Enformasyon Toplumu İndeksinde 46. sırayı (55 ülke arasında) paylaşmaktadır. Bu indeksin bir parçası olan enformasyon altyapısında bile 48. sıradır.

Türkiye İnterneti pahalı, yavaş ve pek çok bakımdan sıkıntılıdır. Bunda önemli pay Türk Telekom'dadır. TT hem telefon operatörü olarak, hemde İnternet üzerindeki tekeli kimliği ile İnternetin gelişmesini engelliyor, en azından yavaşlatıyor. Temel altyapının oldukça iyi olmasına rağmen yeterli yatırım yapılmaması, kurumsal atalet gibi nedenlerle TT altyapısının İnternet servislerini kaldıramama belirtileri göstermektedir. TT yeni teknolojileri Türkiye getirmekte geç kalmaktadır. TT İnternet konusunda kendi başına aldığı kararlar ve bunları hayata geçirmekte gösterdiği davranış sonucunda Türkiye İnternetini içinden çıkılmaz bir noktaya getirmiştir. Bir felsefesi olmayan, çelişkili ve zikzaklarla dolu bir süreç sonucunda, ortada pahalı, düzgün çalışmayan bir Turnet, üniversitelere kadar uzanan tartışmalı hatlar, ve hayata geçmeyen, ya da çok geç geçen kararlar kalmıştır. Kısaca, TT, içinde bulunan pek çok kişinin iyi niyeti ve fedakarca çalışmalarına rağmen, Türkiyede İnternetin gelişmesini engellemektedir.

Bizler, İnterneti toplumun gündemine koyamadık. İnternete sahip çıkabilecek siyasal ve bürokratik kadrolara erişemedik. Bir ulusal bakış açısı geliştiremedik. İnternet'in sadece bir eğlence aracı olmadığını anlatamadık. Halbuki, İnternet bir teknolojidir; bilgisayarları birbiriyle konuşurma, ve böylece kaynak paylaşma teknolojidir. İnternet bilim ve teknolojik gelişmenin ortamı ve taşıyıcısıdır. Bir haberleşme, çalışma, eğitim, hizmet, yayın ve ticaret ortamıdır. İnternet dünyaya açılan bir pencere, yarına açılan bir pencere, adına bilgi toplumu dediğimiz toplum biçimi nüvelerini taşıyan, bizi oraya götüren bir mekanizmalar topluluğu, bir teknolojidir.

Vergi daireleri, nüfus idaresi, sağlık birimleri, okullar gibi tüm ülkeye yayılan servisleri sunmanın tek anlamlı (ucuz, çalışan, öne açık) yolu İnternet teknolojisinden geçmektedir. Üretimden pazarlamaya, turizmden bankacılığa dünya ile rekabet etmek, onunla bütünleşmek isteyen bir Türkiye'nin başka seçeneği yoktur. İnternet'de geç kalmak sanayi devrimi ve matbaada geç kalmaktan daha vahim sonuçlar doğuracaktır.

Gelin İnternetin Önünü Açalım !

Kamu, Üniversiteler, özel sektör, sivil toplum örgütleri, basın ve yurttaşlar olarak elele verelim, ülkenin uzun vadeli çıkarlarını gözeterek politikalar belirliyip, hayata geçirelim.

Turnet, ulak-net, kamu-net, okul-net, vergi-net, sağlık-net gibi ağları **Ulusal Bilgisayar Ağı** içinde birleştirelim. Bu bize, bilimsel esaslara göre tasarlanmış, ucuz, güvenilir, profesyonelce işletin, düzgün çalışan bir ağ sağlayacaktır.

Gelin İnterneti bir toplumsal denetim mekanizması olarak kullanalım. Kamu, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum örgütleri olarak, İnterneti bir hesap verme, görüş iletme, çözüm oluşturma ortamı olarak kullanalım. İnterneti bir çokluluk ve diyalog içinde kültürel çokrenkliliğimizi geliştirme ve yayın ortamı olarak kullanalım.

İnternet Türk toplumunun geleceğine bir yatırımdır. Gelin ulusal bir bakış açısıyla ve partiler üstü bir anlayışla değişik vadeler için planlar yapalım ve hayata geçirelim. Gelin Türkiye İnternetini beraberce büyütelim.

21 Kasım 1997